

Ülemaailmne tööohutuse ja tervishoiu päev keskendus sel aastal kemikaalidele

28. aprillil tähistati ülemaailmsed tööohutuse ja tervishoiu päeva ning selle aasta teemaks oli „Ohutus ja tervishoid kemikaalide kasutamisel töökohas“.

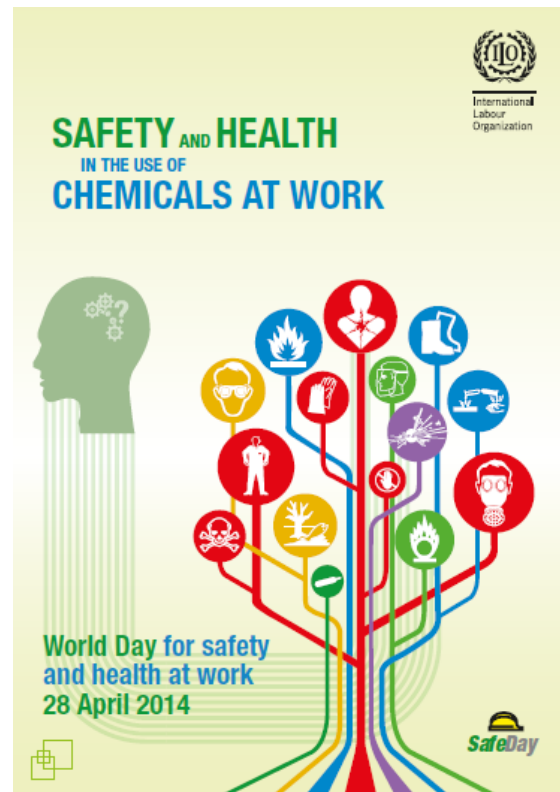
Kemikaalides peitub moodsa elu võti ning neid toodetakse ja kasutatakse töökohtadel ka edaspidi. Valitsuste, töandjate ja töötajate ning nende organisatsioonide ühiste jõupingutuste tulemusena on siiski võimalik saavutada kemikaalide arukas käitlemine. Selleks, et vältida võimalikke kõrvalmõjusid töötajatele, töökohtadele, ühiskonnale ja keskkonnale, tuleks hoida mõistlikku tasakaalu kemikaalide kasutamisest saadava kasu ning ennetus- ja kontrollimeetmete vahel.

Miks on kemikaalid töökohal ja väljaspool seda niivõrd olulised?

Kemikaalid peidavad endas tervisele elulaadi ja kaasaegset mugavust. Nende kasutamine ulatub pestitsiididest, mis parandavad toiduainete tootmise kvaliteeti ja mahtu, ravimiteni, mis aitavad tohterdada haigusi ning puhastusvahenditeni, mis loovad hügieenilised elutingimused.

Kemikaalid on olulised ka paljudes tööstusprotsessides, kuna aitavad arenada tooteid, mida on vaja elatustaseme tagamiseks kogu maailmas.

Samas pingutavad valitsused, töandjad ja töötajad jätkuvalt selle nimel, et kontrollida kemikaalide piirnorme töökohas ja piirata heitkoguste levikut meid ümbritsevasse keskkonda.

Kemikaale leidub nii tööl kui ka kodus.
Foto: ILO

Millised on peamised kemikaalidest tingitud ohud?

Kemikaalidega võivad kaasned mitmesugused võimalikud kahjulikud mõjud alates terviseriskidest nagu vähk ja füüsikalistest ohtudest nagu süttivus kuni keskkonnoahtudeni nagu laiaulatuslik veeorganismide saaste ja toksilisus. Paljud tulekahjud, plahvatused ja muud katastroofid tulenevad kemikaalide füüsikaliste ohtude puudulikkusest kontrollist.

Kas kemikaalide ohutu käitlemise suunas on tehtud edusamme?

Kemikaalide reguleerimise ja käitlemise alal on tehtud märkimisväärsed edusamme tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas, kuid siiski on vaja veelgi rohkem selle nimel ära teha. Tõsiseid õnnetusi juhtub jätkuvalt ning nende mõju on negatiivne nii inimeste tervisele kui ka keskkonnale. Töötajatel, kes puutuvad otseselt kokku ohtlike ainetega, peaks olema õigus töötada turvalises ja tervislikus keskkonnas ning nad peaksid olema nõuetekohaselt informeeritud, koolitatud ja kaitstud.

Kui kergesti saab hinnata kemikaalide mõju töötajate tervisele?

Töökohas kemikaalidega kokkupuutumise mõju ulatust tervisele on väga raske kindlaks teha. Kuna erinevate kemikaalide kooslust on keeruline hinnata, kalduvad ohtliku kokkupuute ennetamise eesmärgil väljatöötatud strateegiad keskenduma üksikutele keemilistele ainetele. Hindamist raskendab ka asjaolu, et selliseid aineid võib leida kombineeritult segude näol enamikes töökohades. Harva hinnatakse või kontrollitakse kemikaale, kui nad on segunenud kujul. Standardid, mis on üksikute kemikaalide kohta olemas, käsitlevad ainult üksiku kemikaaliga kaasnevaid tavapäraseid probleeme.

Tegelikkuses on olemas väga palju kemikaale, millega töötajad võivad kokku puutuda, seega ei kaitse ainepõhine lähenemine neid piisavalt.

Suur osa töötajatest puutub kokku just pigem segude kui üksikute keemiliste ainetega, seetõttu on eriliigiliste kemikaalide kontroll tõhusa kaitseprogrammi seisukohalt olulise tähtsusega.

Veelgi enam, kemikaalidega kokkupuute mõjude kohta informatsiooni puudumine raskendab seoste loomist 20 aastat tagasi kemikaalidega kokkupuute ja vähi juhtumite vahel tänapäeval.

Samuti tuleks parandada ohtlike kemikaalide kokkupuutest tingitud tagajärgede registreerimist.

Millised on peamised soovitusel Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (edaspidi ILO) poolt välja antud aruandes?

Raportis kutsutakse üles valitsusi, tööandjaid, töötajaid ja nende organisatsioone koostööle, et arendada ja rakendada riiklike poliitikaid ja strateegiaid, mille eesmärgiks on kemikaalide arukas käitlemine töökohal.

Need peavad käsitlema põhjalikult ja samaaegselt tervise, ohutuse ja keskkonna aspekte, mis on seotud kemikaalide tootmise ja kasutamisega.

Eesmärgiks on säilitada kemikaalide tootmisest ja kasutamisest saadav kasu, vähendades samas töötajate kokkupuudet nendega ja ka kemikaalide heitkoguste sattumist keskkonda riikliku ja rahvusvahelise tegevuse kaudu.

Vaja on sidusat ülemaailmset vastukaja, et koordineerida pidevat teaduse ja tehnoloogia arengut, kemikaalide tootmise kasvu ja muutusi töökorralduses. Samuti tuleb edasi arendada uusi vahendeid selleks, et pakkuda kergesti kättesaadavat teavet keemiliste ohtude ja riskide ning nende ennetus- ja kaitsemeetmete kohta.

Raportiga saab lähemalt tutvuda [siin](#).

Allikas: [ILO](#)

Mis on kemikaal?

- Vastavalt ILO konventsioonile kemikaalide ohutu kasutamise kohta töökohal, 1990 (No. 170), termini „kemikaal“ all mõeldakse keemilisi elemente, nende ühendeid ja nende segusid (looduslikke või sünteetilisi).
- Ohtlikud kemikaalid klassifitseeritakse vastavalt tüübile ja nendele omasele tervise ja füüsikalistele ohtude määrale. Kahest või enamast kemikaalilist koosnevate segude ohtlikud omadused määratakse hindamisel, mille aluseks on neid sisaldavatele kemikaalidele omased ohud.